

# Eesti nälkjad

Saku Vallavalitsus

## TÄHELEPANU!

ALAL TOIMUB

**VÕÕRLIIGI TÕRJE.**

PALUME PAIGALDATUD  
TÕRJEVAHENDeid MITTE  
KATSUDA JA  
LEMMIKLOOMAD HOIDA  
OHUTUS KAUGUSES.



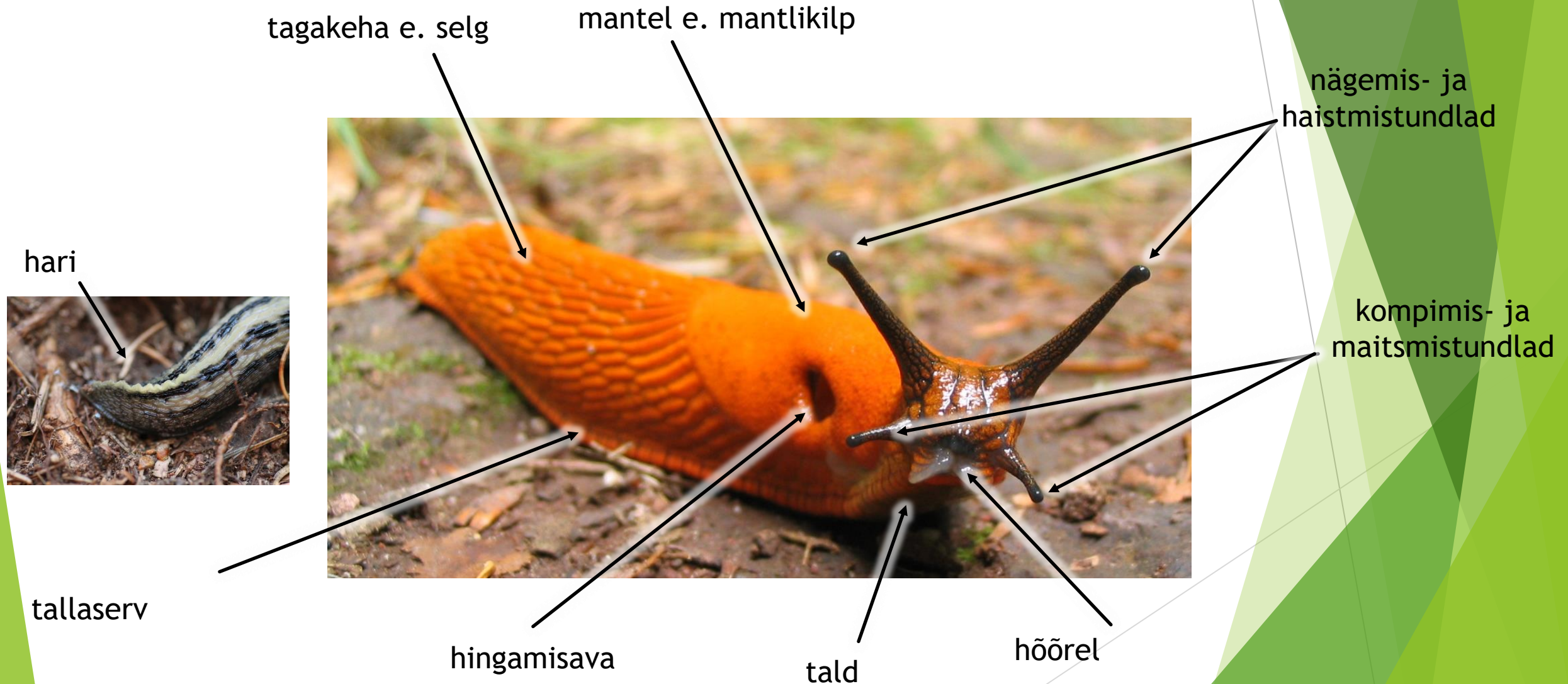
Info: [kerli.laur@sakuvald.ee](mailto:kerli.laur@sakuvald.ee) ; 5198 7901

# Eesti nälkjad (kojata teod)

Eestis elavad nälkjad kuuluvad 7 perekonda:

- ▶ ***Limax*** - seatigu (2 liiki, suur seatigu ja must seatigu)
- ▶ ***Limacus*** - keldritigu (1 liik, kollane keldritigu (*roheline keldritigu, kinnitamata*))
- ▶ ***Malacolimax*** - seenetigu (1 liik, hele seenetigu)
- ▶ ***Lehmannia*** - klaasnälkjas (1 liik, klaasnälkjas)
- ▶ ***Deroceas*** - nälkjas (3 liiki, põldnälkjas, soonälkjas ja kirju nälkjas)
- ▶ ***Arion*** - teetigu (6 liiki)
  - hall teetigu
  - vööt-teetigu
  - võsa-teetigu
  - mets-teetigu
  - kollane teetigu
  - **hispaania teetigu (Eestis võõrliik)**
- ▶ ***Krynckillus*** - mustpeanälkjas (Eestis võõrliik)

# Nälkjate anatoomia



# Suur-seatigu (*Limax maximus*)



- Täiskasvanud suur-seateo kehapikkus väljasirutatuna on 10-20 cm.
- Värvus varieerub helehallist hallikas-pruunini tumedamate triipude ja laikudega, mantlikilp on samuti kirju.
- Hingamisava asub mantlikilbi tagaosas ja lima on värvusetu.
- Saba teravatipuline.



Kerli Laur

Kehapikkus väljasirutatult 10-20 cm

# Must seatigu (*Limax cinereoniger*)



Merike Linnamägi

- Täiskasvanud must-seateo kehapikkus väljasirutatuna on 15-20 cm.
- Värvus varieerub hallist pruuni ja mustani heledamate vöötidega, mantlikilp on must.
- Hingamisava asub mantlikilbi tagaosas ja lima on värvusetu.
- Saba teravatipuline.



Kehapikkus väljasirutatult 15-20 cm

# Kollane keldritigu (*Limacus flavus*) (ka kollane seatigu)



Kehapikkus väljasirutatult 7,5 kuni 10 cm

# Hele seenetigu (*Malacolimax tenellus*) (ka hele-seatigu)



Kehapikkus väljasirutatult kuni 5 cm

# Klaasnäлкjas (*Lehmannia marginata*)



Kehapikkus väljasirutatult kuni 12 cm

# Põldnälkjas (*Deroceras agreste*)



Kehapikkus väljasirutatult kuni 5 cm

# Soonäлкjas (*Deroceras laeve*)



Kehapikkus väljasirutatult kuni 2,5 cm

# Kirju nälkjas (*Deroceras reticulatum*)



Kehapikkus väljasirutatult kuni 6 cm

# Hall teetigu (*Arion circumscriptus*)



Kehapikkus väljasirutatult kuni 4 cm



## Vööt-teetigu (*Arion fasciatus*)



Kehapikkus väljasirutatult kuni 6 cm



Kehapikkus väljasirutatult kuni 4 cm

Võsa-teetigu (*Arion hortensis*)

# Kollane teetigu (*Arion subfuscus*)



Kehapikkus väljasirutatult kuni 7 cm



Kehapikkus väljasirutatult kuni 4 cm

Mets-teetigu (*Arion silvaticus*)

# Hispaania teetigu (*Arion vulgaris*)

- Värvus väga erinev: tumepruunist punakani, oranžist kollaseni. Noortel võib külgedel olla tumedamaid jooni
- Teistest teetigudest oluliselt suurem (7-15 cm pikkune) ja sarnaneb suuruselt seatigudele
- Lima on kollakas, kleepuv
- Saba tipus on limapoor, mis tekitab sinna iseloomuliku limatilga
- Hingamisava on mantlikilbi esiosal
- Saba tipp ümar
- Tallaserv silmapaistev, (eredavärviline,) triibuline
- Ärritunult/puhkeasendis tõmbub kerra →

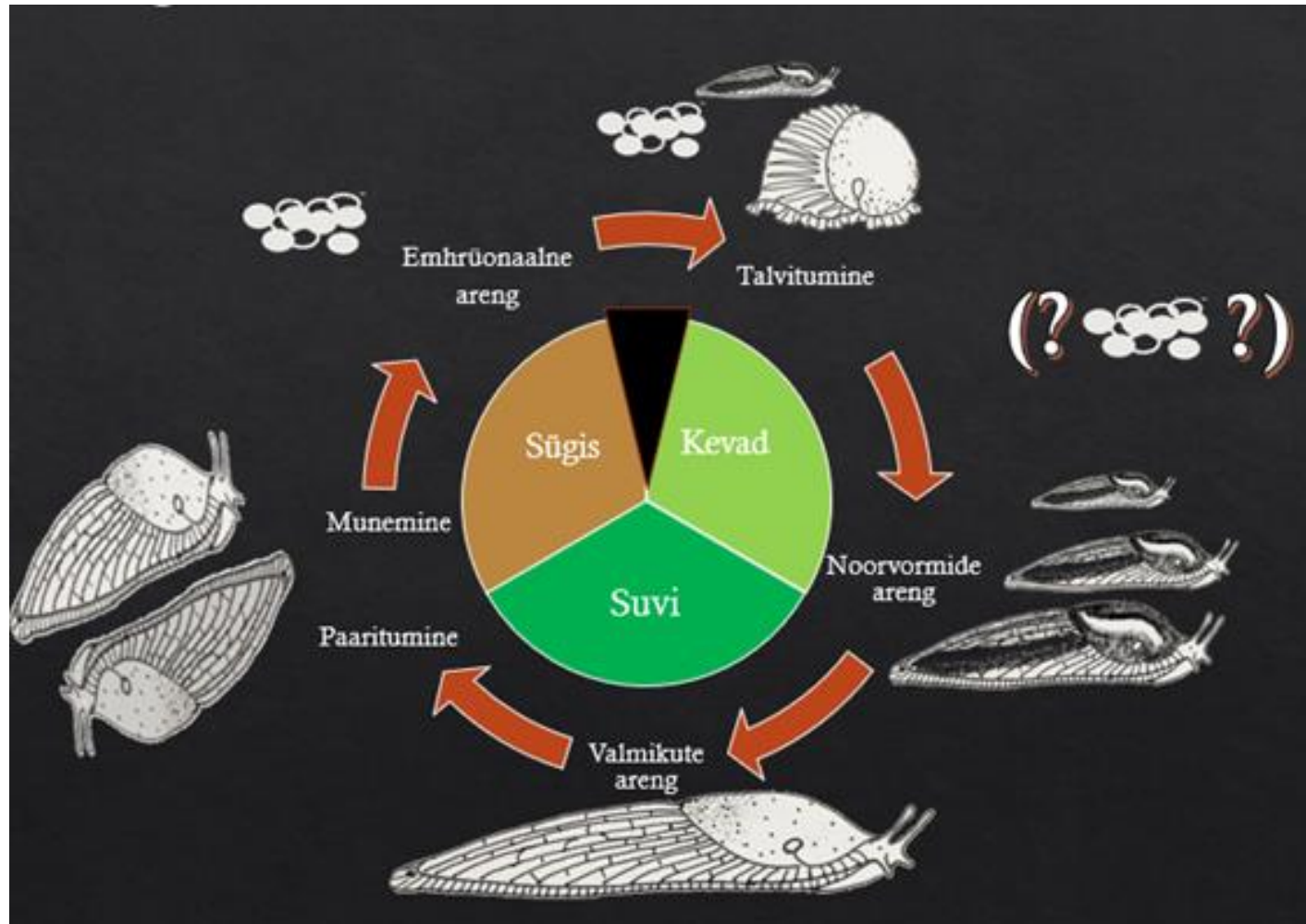


# Hispaania teeteo erinevad värvused



Kehapikkus väljasirutatult 7-15 cm

# Hispaania teeteo arengutsükkel



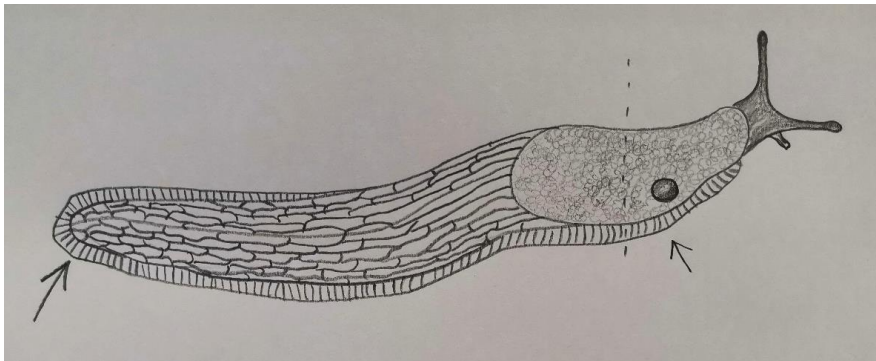
Kerli Laur

# Kuidas teetigu teistest nälkjatest eristada?

## Teetigu

- Pealt vaates saba tipp tõmp
- Tagakeha tugeva kurrulise struktuuriga
- Mantel õrna säbrulise struktuuriga
- Hingamisava mantli keskosas või sellest eespool (vt katkendjoon joonisel)
- Triibuline tallaserv
- Sabatipul limapoor, mis tekitab sinna limatilga

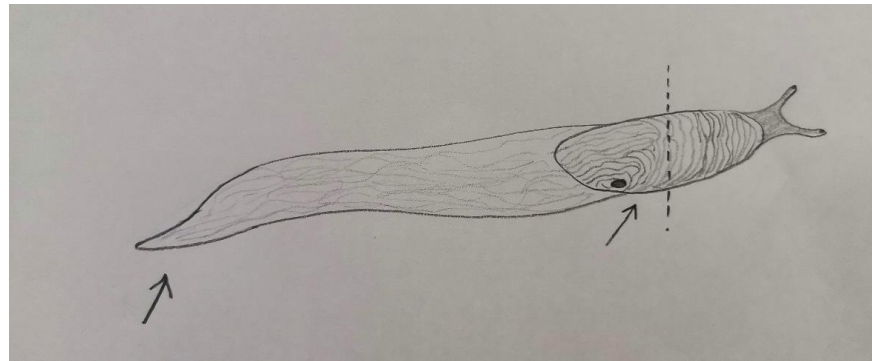
-> perekond teetigu *Arion*



Joonistas: Merike Linnamägi

## Muud nälkjad

- Pealt vaates saba tipp otsterav
  - Tagakehal puudub kurruline struktuur
  - Mantlil sõrmejälge meenutav kurruline muster
  - Hingamisava mantli tagaosas
- > muud nälkjad



# Sarnase suurusega (15-20 cm) nälkjad

## Hispaania teetigu

Tuleb kokku korjata ja hävitada



## Suur-seatigu ja Must-seatigu

Tuleb hoida, ära neid hävita



# Mustpeanäлкjas (*Krynickillus melanocephalus*)



Kerli Laur



Kerli Laur

- Suguküpsed isendid 4,5-5,5 (6,2) cm.
- Kehavärvus hele, valkjashall, hingamisava serv on põhivärvusest kahvatum.
- Iseloomuliku tunnuseks on pealtvaates pea ning tundlad sügavmustad kuni sinkjasmustad.
- Mantlikilbi tagaserv on enamikul isenditest hele hallikaskollane kuni hallikasvalge ja eristub tumedamast esiosast ja tagakehast.
- Lima värvitu, vesine.

Kehapikkus väljasirutatult kuni 6,2 cm

Küsimuste korral võtke ühendust Saku  
Vallavalitsuse keskkonnaspetsialistiga  
[kerli.laur@sakuvald.ee](mailto:kerli.laur@sakuvald.ee) või 51 987 901

Pildiallkirjata fotod on võetud internetist. Kui Teil on kohalikest liikidest  
paremaid fotosid, siis palun edastage need [kerli.laur@sakuvald.ee](mailto:kerli.laur@sakuvald.ee)

Juhendi materjalidesse andsid panuse PhD Eha Kruus (Eesti Maaülikool),  
Merike Linnamägi (Keskkonnaministeerium), Eike Tammekänd  
(Keskkonnaamet), PhD Luule Metspalu (Eesti Maaülikool).